

ВПЛИВ СУЧАСНИХ РЕФОРМ НА АГРАРНИЙ БІЗНЕС – ОЧІКУВАННЯ ТА РИЗИКИ

Олександр Вержиховський,
Український аграрний форум

АГРАРНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ

ЗАГАЛЬНА МЕТА: «Підвищення конкурентоспроможності сільського господарства і сприяння розвитку села на сталій основі відповідно до стандартів ЄС і міжнародних стандартів»

ГОЛОВНІ І КОНКРЕТНІ ЦІЛІ:

1. Наближення законодавства України в АПК до законодавства ЄС;
2. Деретуляція;
3. Фактори виробництва в АПК;
4. Розвиток аграрної політики у сфері науки, освіти та інновацій;
5. Управління виробництвом і ринком в АПК;
6. Державна підтримка та оподаткування;
7. Розвиток сільських територій;
8. Підтримка малих фермерських господарств.

КЛЮЧОВІ ФАКТОРИ УСПІХУ В АГРОБІЗНЕСІ:

- ▶ Правові рамки
- ▶ Кваліфіковані кадри
- ▶ Земельні ресурси
- ▶ Фінансові умови
- ▶ Податкові переваги як
непряма підтримка держави



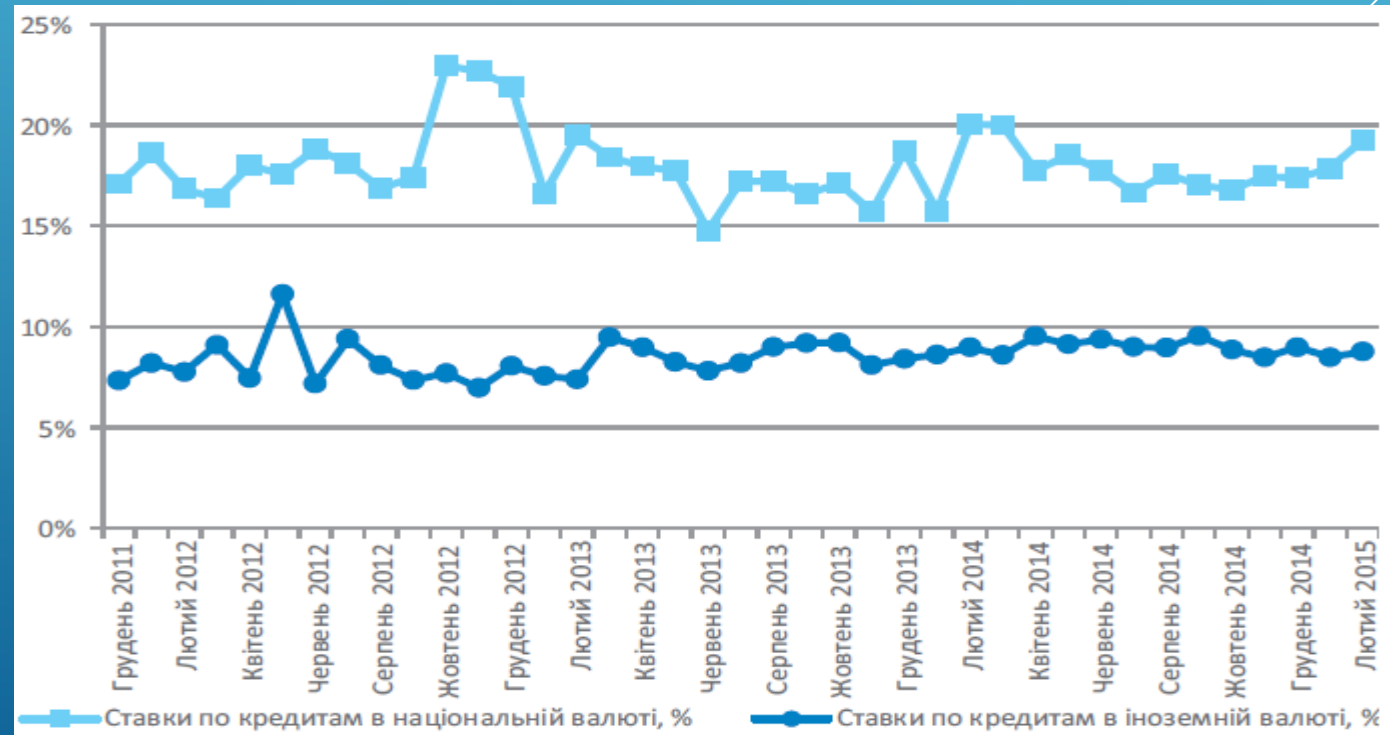
ФІНАНСОВІ РЕСУРСИ

- ▶ Нестача коштів – потреба в зовнішньому фінансуванні є значною (вартість посівної кампанії 2015 року становила 1 млрд. дол США)
- ▶ Традиційне банківське кредитування – найбільш популярний, але не найпростіший шлях (25% в UAH, 12% в USD)
- ▶ Аграрні розписки як новий інструмент фінансування
- ▶ Лізингове кредитування
- ▶ Державне фінансування
- ▶ Зовнішні запозичення (IPO, єврооблігації тощо)

Динаміка ставок за кредитами, виданими аграріям, у 2011-2015 рр.

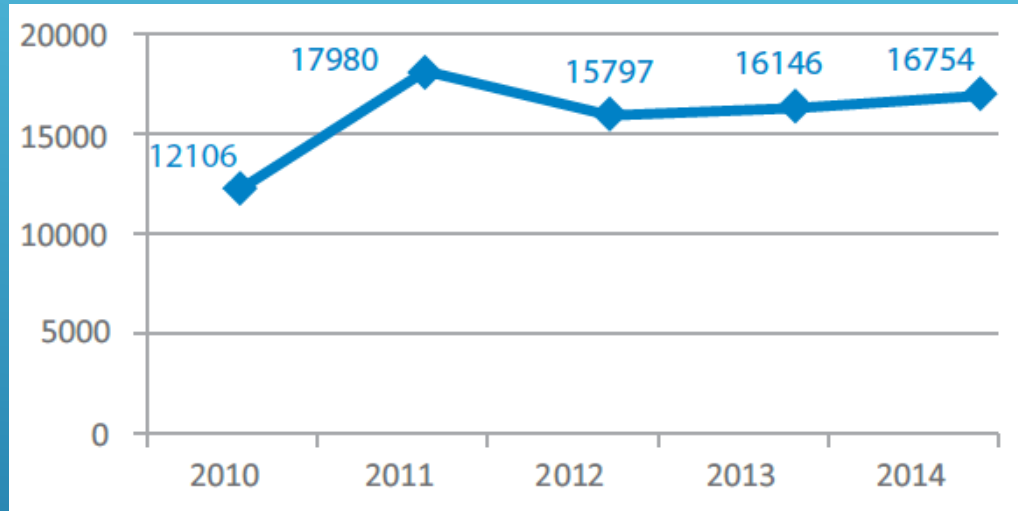
ОПОДАТКУВАННЯ:

- ▶ Податкові переваги як непряма підтримка держави
- ▶ Єдиний податок 4-ої групи — в якості заміни податку на прибуток, земельного податку та водокористування
- ▶ Спеціальний режим оподаткування ПДВ

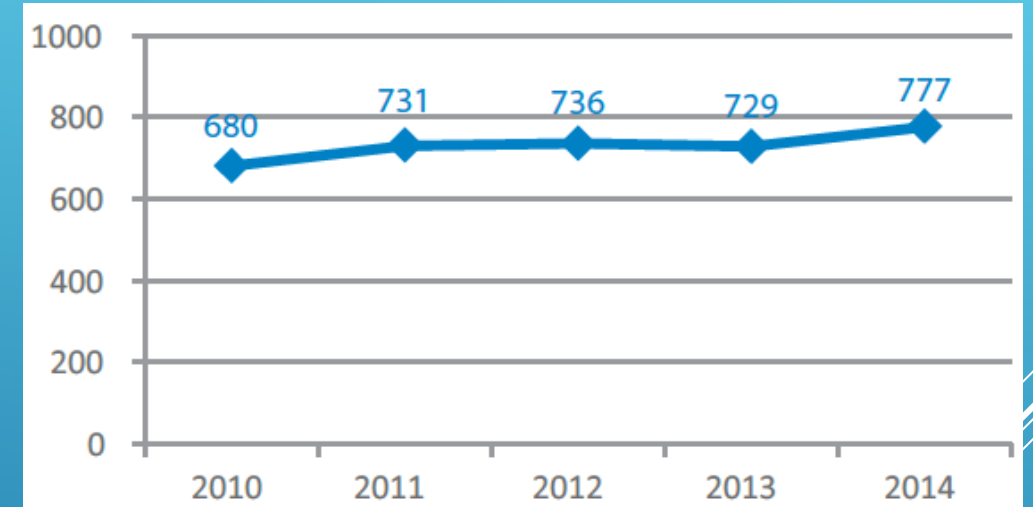


ІНВЕСТИЦІЙНИЙ КЛІМАТ

Прямі іноземні інвестиції (акціонерний капітал) в сільське, лісове та рибне господарство України, млн. долл. США



Капітальні інвестиції в Україні в сільське господарство, мисливство та надання пов'язаних із ними послуг, млн. долл. США



Подальші кроки для збільшення обсягу залучених інвестицій:

- ▶ Збереження пільгових режимів оподаткування сільськогосподарських товаровиробників, як запоруки існуючої динаміки нарощування виробництва;
- ▶ Поетапне запровадження ринку земель сільськогосподарського призначення як гарантії стабільності інвестиційного клімату галузі;
- ▶ Зменшення адміністративного тиску на учасників ринку як стимулу для активізації ділової активності (дерегуляція).

ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ

- ▶ Функціонування ринку оренди землі
- ▶ Використання нормативно-грошової оцінки
- ▶ Державні землі – потреба у прозорості
- ▶ Питання скасування мораторію на продаж сільськогосподарських земель?
- ▶ Мінімальний термін оренди землі – 7 років
- ▶ Звільнення від обов'язкової розробки планів землеустрою



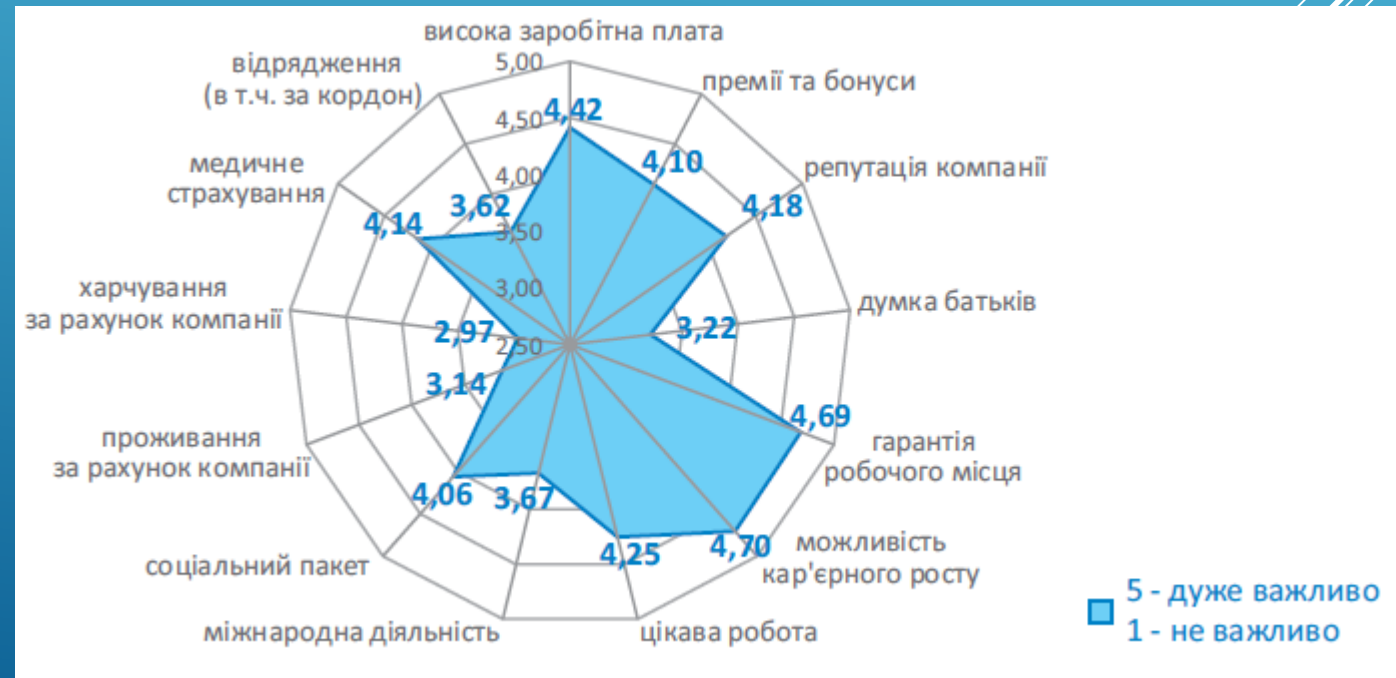
ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ

- ▶ Навантаження на 1 працівника сільського господарства зростає у зв'язку з технологічним прогресом
- ▶ Висока конкуренція за кваліфіковані кадри
- ▶ Дефіцит виробничого персоналу
- ▶ Нестача базової аграрної освіти

Навантаження на працівників аграрного сектору

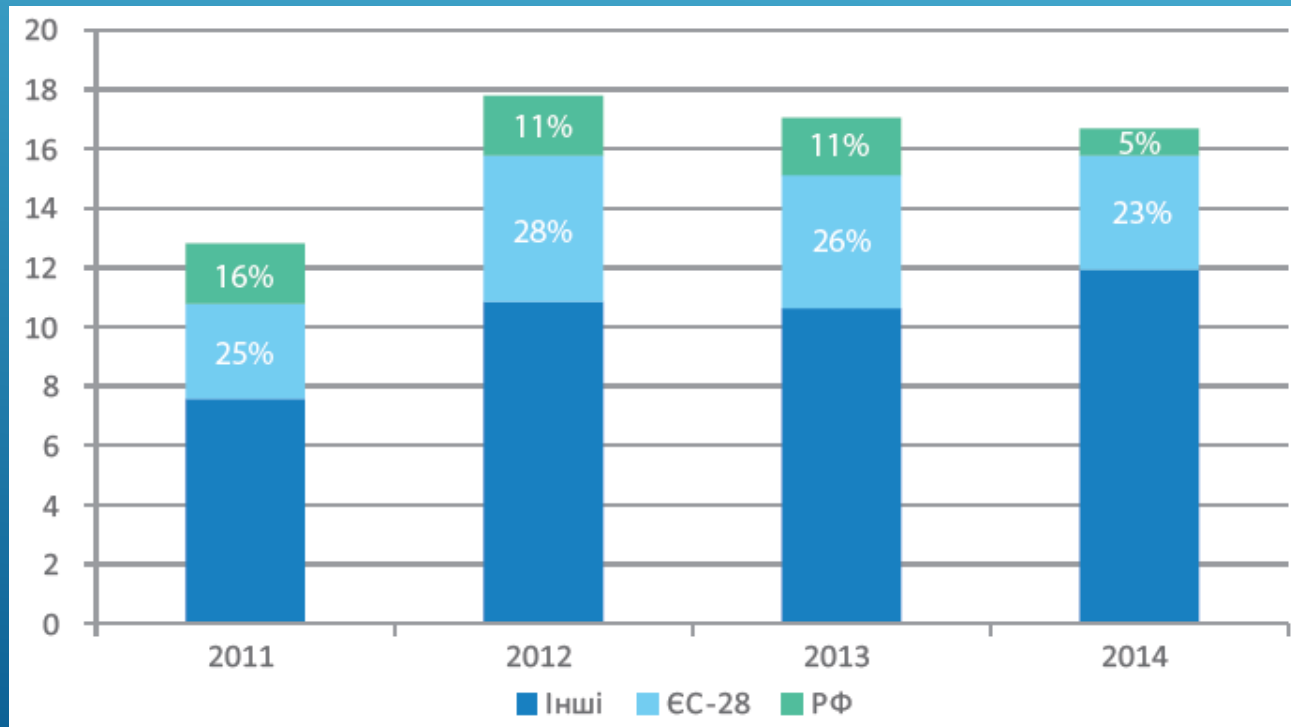


Вимоги співробітників до робочого місця



ЕКСПОРТНИЙ ПОТЕНЦІАЛ

- ▶ Конкуренентоспроможність вітчизняної економіки прямо залежить від використання експортного потенціалу окремих її галузей. При цьому протягом останніх 5-ти років обсяги експорту з України агропродовольчої продукції зросли з 12,1 млрд. дол. США (у 2009 році) до 17 млрд. дол. США (у 2014 році).



*Динаміка експорту
продукції АПК,
млрд. дол. США*

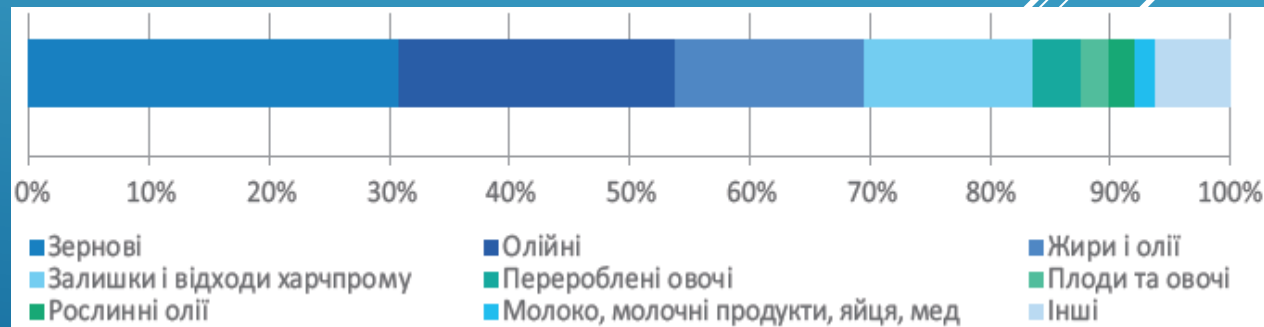
РЕЗУЛЬТАТИ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

- ▶ Запровадження автономних торговельних преференцій принесло перші багатообіцяючі результати в плані зростання експорту до країн ЄС і також сприяло покращенню стандартів якості та безпечності харчових продуктів, відкривши експортні можливості для України.

Частка торговельних квот ЄС, яку було використано українськими виробниками



Структура експорту продукції АПК до ЄС у 2014 році, %



ПРАВОВІ РАМКИ – ЗМІНИ 2014-2015

▶ Дерегуляція

- ▶ Велику кількість дозволів та погоджень скасовано
- ▶ Обов'язков сертифікація деяких засобів захисту рослин скасована
- ▶ Торгові ліцензії скасовані
- ▶ Чи цього було достатньо? – Ні !

▶ Наближення до законодавства ЄС

- ▶ Угода про асоціацію з ЄС
- ▶ Питання безпеки, якості, органічного землеробства, ГМ-культур, маркетингових стандартів і т.д.
- ▶ Чи бізнес готовий це повністю прийняти? 50/50!

▶ Державна регуляція та контроль

- ▶ Двохрічний мораторій на проведення перевірок для малих і середніх підприємств
- ▶ Велика кількість розформованих інспекцій
- ▶ Чи цього було достатньо? – Ні !

ОТЖЕ:

- ▶ Агробізнес в Україні позитивно дивиться в майбутнє
- ▶ Бізнес готовий допомагати із запровадженням реформ
- ▶ Багато роботи виконано, проте ще більше потрібно зробити
- ▶ Бізнесу потрібні прозорі та зрозумілі правила
- ▶ Держава: партнер чи ворог?



ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

a.verzh@imcagro.com.ua

